Іван Пятровіч Шамякін
(1921-2004)

«Пісьменнік павінен быць што партызан: прайсці там, дзе ніхто не можа прайсці»

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Вехі жыцця і творчасці

30 студзеня 1921 года - дзень нараджэння - сяло Карма Кармянскай воласці Гомельскага павета Гомельскай губерні РСФСР.

1936 - І. Шамякін скончыў Макаўскую сямігадовую школу Пракопаўскага сельсавета Церахоўскага раёна. Паступае на вучобу ў Гомельскі тэхнікум будаўнічых матэрыялаў.

1940 - заканчвае тэхнікум і па размеркаванню працуе ў Беластоку. Прызваны ў Чырвоную Армію, служыць у г. Мурманску.

1945 - удзел у Вялікай Айчыннай вайне, у баях пад Мурманскам, Кандалакшай, Петразаводскам, у вызваленні Польшчы, у штурме Берліна.

1945, кастрычнік - дэмабілізацыя; працуе настаўнікам Пракопаўскай школы Церахоўскага раёна.

1946 - паступае на завочнае аддзяленне Гомельскага педагагічнага інстытута імя В. Чкалава.

1947 - уступленне ў члены Саюза пісьменнікаў БССР.

1948 - накіраваны на вучобу ў Рэспубліканскую Вышэйшую партыйную школу пры ЦК КПБ. Пераезд на пастаяннае жыхарства ў Мінск.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Дом, дзе жыў пісьменнік.

Іван Шамякін з маці.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

1950 - заканчэнне вышэйшай партыйнай школы. Назначэнне галоўным рэдактарам альманаха "Советская Отчизна", які выдаваўся ў Мінску на рускай мове.
1951 - за раман "Глыбокая плынь" малады пісьменнік удастоены Сталінскай прэміі (Дзяржаўнай прэміі СССР).
1954 - І. П. Шамякін выбраны намеснікам старшыні праўлення Саюза пісьменнікаў БССР і членам праўлення Саюза пісьменнікаў СССР.
1963 - выйшаў з друку раман "Сэрца на далоні".
1964 - Асобным выданнем надрукаваны цыкл аповесцяў - пенталогія "Трывожнае шчасце".
1968 - выдадзены раман "Снежныя зімы".
1971 - святкаванне 50-годдзя з дня нараджэння. Выбранне Старшынёй Вярхоўнага Савета Беларускай ССР - г. зн. кіраўніком парламента краіны.
1974 - выйшаў з друку раман "Атланды і карыятыды".

РЕПОЗИТОРИЙ БГТУ

1976 - выбранне кандыдатам у члены ЦК КПБ.
1979 - выдадзены раман "Вазьму твой боль" і Збор твораў у шасці тамах.
1980 - выбранне членам-карэспандэнтам Акадэміі навук БССР. Назначэнне галоўным рэдактарам выдавецтва "Беларуская Савецкая Энцыклапедыя".
1981 – член ЦК КПБ, дэлегат XXVI з'езда КПСС.
1991 - надрукаваны раман "Злая зорка" аб наступствах Чарнобыльскай катастрофы.
1993 - 2004 - публікацыя буйных твораў "Падзенне","Сатанінскі тур", "Палеская мадона", "Вялікая княгіня", "Слаўся, Марыя!", "Пошукі прытулку", "Стары рамантык", "Начныя ўспаміны" і інш.
Снежань 2000 - студзень 2001 - урачыстасці з нагоды 80-годдзя І. П. Шамякіна з удзелам грамадскіх арганізацый г. Мінска, Масквы, Гомеля і Добрушскага раена.
14 кастрычніка 2004 г. – дата смерці пісьменніка.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Тэмы творчасці Івана Шамякіна

1. Тэма Вялікай Айчыннай вайны.
2. Тэма гарадской інтэлегенцыі.
3. Тэма Кастрычніцкай рэвалюцыі.
4. Тэма Чарнобыля.
5. Тэма лёсу мастака ў сучасным грамадстве.
6. Тэма глыбокага крызісу.
7. Тэма перабудовы.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Асаблівасці твораў

1. Прасякнуты публіцыстычнай накіраванасцю думкі;
2. Высокі грамадзянскі пафас;
3. Страснасць;
4. Вызначаюцца займальнасцю сюжэта;
5. Кампазіцыйная стройнасць;
6. Актуальная тэматыка.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Бібліяграфія

Раманы:

- « Глыбокая плынь » (1949);
- «У добры час» (1953);
- «Крыніцы» (1957);
- «Сэрца на далоні» (1964);
- «Снежныя зімы» (1970);
- «Атланты і карыятыды» (1974);
- «Вазьму твой боль» (1979);
- «Петраград-Брэст» (1983);
- «Зеніт» (1987);
- «Злая зорка» (1993);
- Пенталогія «Трывожнае шчасце»: цыкл з пяці аповесцей («Непаўторная вясна», 1957; «Начныя зарніцы», 1958; «Агонь і снег» і «Пошукі і сустрэчы», 1959; «Мост», 1965).

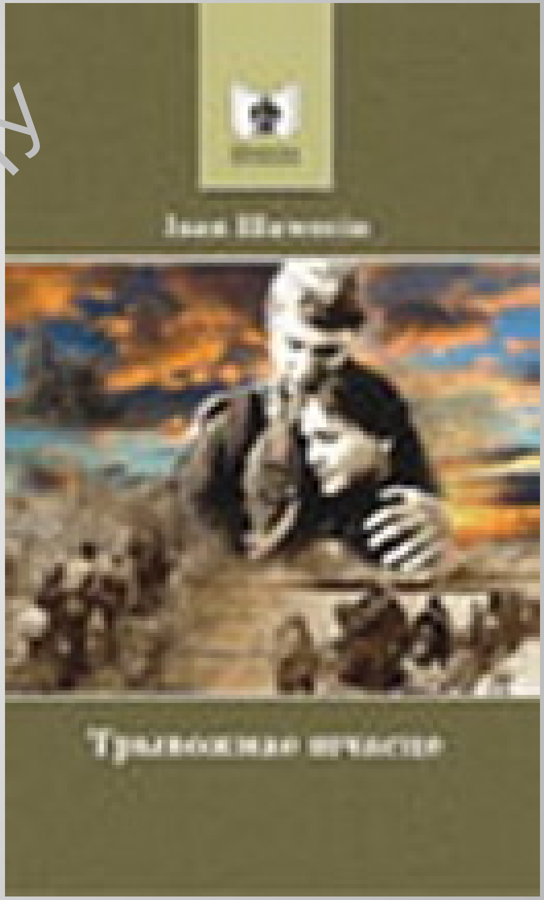

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Зборы апавяданняў і аповесцей:

Жонка пісьменніка – Марыя Філатаўна – гераіня аповесці “Слаўся, Марыя!”

1. «Помста» (1945)
2. «На знаёмых шляхах» (1949)
3. «Дзве сілы» (1951)
4. «Апавяданні» (1952)
5. «Першае спатканне» (1956)
6. «Матчыны рукі» (1961)
7. «Вячэрні сеанс» (1968)
8. «Лёс майго земляка» (1970)
9. «Бацька і дзеці» (1971)
10. «Сцягі над штыкамі» (1976)
11. «Гандлярка і паэт. Шлюбная ноч» (1976)
12. «У роднай сям'і» (1986)
13. «Драма» (1990)
14. «Аповесці Івана Андрэевіча» (1993)
15. дзённік «Дзе сцежкі тыя...» (1993)
16. «Падзенне» (1994)
17. «Сатанінскі тур» (1995)

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

П'есы:

1.«Не верце цішыні» (1958)

2.«Выгнанне блудніцы» (1961)

Публіцыстыка:

1.«Размова з чытачом» (1973)

2.«Карэнні і галіны» (1986).

3.«Роздум на апошнім перагоне: Дзённік 1980-1995 гадоў» (1998).

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Экранізацыя твораў:

Крыніцы (1965)
Хлеб пахне порахам(1974)
Гандлярка і паэт (1976)
Шлюбная ноч (1975), фільм называецца “Вясельная ноч”
Трывожнае шчасце (1968, тэлеспектакль)
Атланты і карыятыды (1980)
Вазьму твой боль (1978)
Эшалон прайшоў (Эшалон у Германію, 1971)
“Хлеб пахне порахам” (1974)
Снежныя зімы (2005)
Глыбокая плынь (2005), фільм называецца «Глубокое течение».

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

У тэатрах Беларусі пастаўлены п'есы:

Не верце цішыні (1957)
Дзеці аднаго дома (1967)
Выгнанне блудніцы (1961)
Баталія на лузе (1972)
Экзамен на восень (1973)
Залаты медаль (1979)
І змоўклі птушкі (1977)

Празаічныя творы, якія былі інсцэніраваны:

Глыбокая плынь (1956)
Сэрца на далоні (1965)
Снежныя зімы (1968)
Атланты і карыятыды (1978)
Гандлярка і паэт (1981)

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

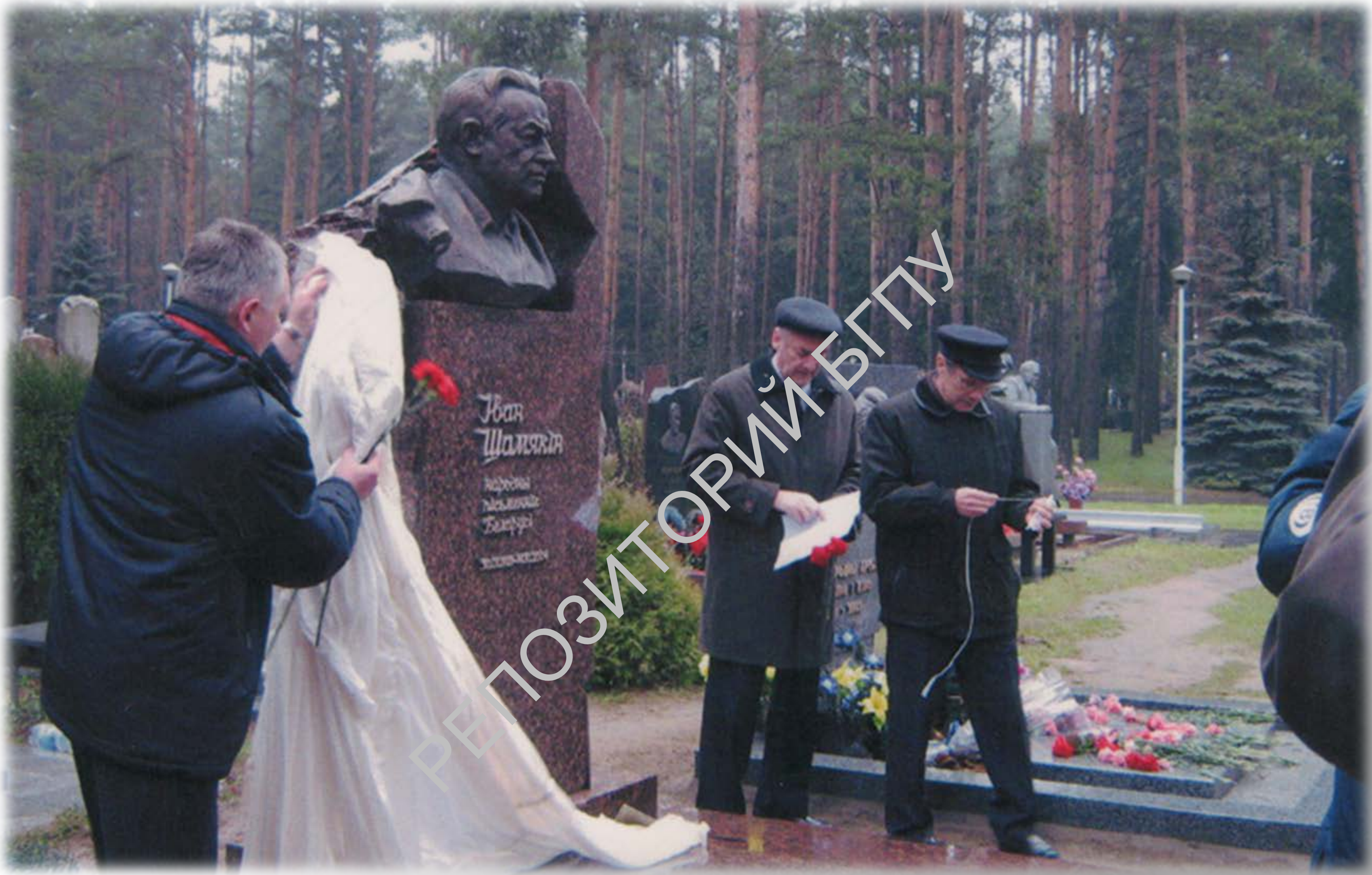

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Падчас адкрыцця помніка на магіле пісьменніка